

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Навчально-науковий
інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого
і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС

ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В
ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітня програма Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація 014.12 Образотворче мистецтво
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “10”09. 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича педагогічна практика в закладах вищої освіти
Викладач (-і)	Синишин Л.О., Юсипчук Ю.В., Тимків Б.М., Корпанюк В.В., Семьяник О.В., Гнатюк М.В.
Контактний телефон викладача	0974401515
Е-mail викладача	lilia-if@ukr.net
Формат дисципліни	денна / заочна
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS; 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться дистанційно та на практичних заняттях в аудиторії Згідно розкладу.
2. Анотація до курсу	
<p>Проходження виробничої педагогічної практики в закладах вищої освіти забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014. 12 - Середня освіта (Образотворче мистецтво). Педагогічна практика студентів є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців університету і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, оволодіння сучасними методами, формами організації праці їхньої майбутньої спеціальності, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою підготовки фахівців відповідного напрямку. Базою проходження виробничої педагогічної практики в закладах вищої освіти є університети, інститути, коледжі, технікуми, вищі професійні училища.</p> <p>Під час виробничої педагогічної практики в закладах вищої освіти здобувачі виконують навчально-методичну роботу (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів), яка становить 180 навчальних годин практики, а також оформляють звітні документи (звіт – стислий опис змісту роботи, щоденник практики, конспекти проведених залікових занять, характеристика керівника-методиста про навчально-методичну роботу студента). Студенти проходять практику упродовж 4 тижнів (6 залікових кредитів) у III-му семестрі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою проходження виробничої педагогічної практики в закладах вищої освіти є базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань, студенти оволодівають системою навчально-виховної діяльності викладача. Студенти виконують обов'язки викладача з фаху, здатні застосовувати вміння, сформовані під час виробничої педагогічної практики в закладах вищої освіти.</p> <p>При проходженні виробничої педагогічної практики в закладах вищої освіти особливу увагу необхідно приділити організації самостійної роботи студентів, що сприяє формуванню умінь і навичок самостійної праці, поглибленню професійно-практичної підготовки, самоосвіті, самостійному вирішенню практичних завдань.</p> <p>Завданням поглибити теоретичні знання з курсів «Методика викладання образотворчого мистецтва в ЗВО та ЗЗСО», «Педагогіка вищої школи та педагогіка</p>	

мистецтва», «Інноваційні технології навчання мистецтву»; сформувати практичні навички роботи з студентами у процесі навчально-виховної діяльності на лекційних та практичних заняттях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- базові положення нормативних документів у мистецькій галузі, зміст та структуру програм з відповідних курсів, а також відповідних їм підручників;
- різноманіття форм, методів організації мистецької освіти, способи діагностики навчальних досягнень студентів;
- особливості організації навчально-виховного процесу в сучасних освітніх закладах;
- основні закономірності, принципи, методи і прийоми навчання та виховання, основні види діяльності і методика їх організації;
- вікові особливості психологічного та фізичного розвитку.

Вміти:

- реалізовувати здобуті знання, уміння і навички в науково-дослідницькій діяльності;
- реалізовувати професійні якості на практиці;
- застосовувати на практиці основні принципи, методи та прийоми навчання та виховання;
- методично грамотно спланувати і провести заняття різних типів;
- використовувати різні форми організації навчально-виховної діяльності;
- організовувати, планувати та проводити різноманітні за формою і змістом виховні заходи;
- аналізувати програми і підручники з відповідних курсів;
- аналізувати навчально-методичну літературу.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі образотворчої та освітньої діяльності, які вимагають достатнього інтелектуального потенціалу, а також поглибленого рівня знань та вмінь інноваційного характеру.

Загальні компетентності.

Здатність до узагальнень, абстрактного мислення, поєднання аналізу та синтезу для розуміння процесів та явищ в освітній галузі.

Готовність здійснювати освітню та науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду й розуміння суті педагогічних явищ та процесів.

Здатність працювати в команді, переконувати та впливати на інших учасників колективу;

уміння знаходити компромісні рішення й брати на себе відповідальність за їх втілення;

здатність мотивувати людей, ставити цілі, обґрунтовувати методи їх досягнення та рухатися до спільної мети.

Розуміння та сприйняття етичних принципів. Дотримання норм професійної етики.

Фахові компетентності

Здатність застосовувати знання про психологічні особливості педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу закладів загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладів культури та закладів вищої освіти в професійній діяльності.

Здатність використовувати інноваційні педагогічні технології навчання в процесі

викладання образотворчих дисциплін; застосовувати засоби викладання, методи, прийоми, відповідно меті та змісту навчання образотворчого мистецтва в закладах загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладах культури, а також в закладах вищої освіти; здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів та ЗВО з образотворчого мистецтва.

здатність керувати дослідницькою діяльністю учнів та ЗВО у позакласній і позааудиторній роботі; здатність використовувати інформаційні технології у навчанні.

Програмні результати навчання

Знання методики викладання образотворчих дисциплін, а також відповідних нормативних актів і документів, що регламентують організацію освітнього процесу у закладах загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладах культури та закладах вищої освіти.

Використання знань про психологічні особливості педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу закладів загальної середньої і профільної та позашкільної освіти, закладів культури та закладів вищої освіти в професійній діяльності.

Уміння здійснювати моніторинг навчальних досягнень суб'єктів навчання; розробляти різні типи навчальних завдань, відповідних результатам моніторингу.

Уміння підбирати систему завдань для контролю і корекції знань учнів, студентів; здійснювати усний, письмовий та тестовий контроль на заняттях; вести облік результатів контролю знань, умінь та навичок.

Здійснювати освітню й науково-дослідницьку діяльність на Основі гуманістичного світогляду й розуміння суті педагогічних явищ і процесів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції					
практичні					
самостійна робота			180		
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
III	014. 12 СО. ОМ.	II	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літерату ра	Завдан ня, год	Вага оцінки	Термін виконан ня

1. Участь у настановній та підсумковій конференціях.			2		жовтень
2. Відвідування пар, участь у їх обговоренні. Підготовка до лекцій.	практичне	[11, 12, 14, 17, 22]	25	10б.	протягом практики
3. Проведення лекцій та їх обговорення (відповідно до календарного плану чи робочої програми).	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	25	30б.	протягом практики
4. Проведення практичних занять та їх обговорення (відповідно до календарного плану чи робочої програми).	практичне	[6, 14, 17, 22]	25	40б.	протягом практики
5. Індивідуальна навчальна робота з студентами.	практичне	[14, 17, 22]	20		протягом практики
6. Підготовка, проведення та обговорення різних форм виховної роботи з студентами, до якого прикріплений викладач-практикант (заочні подорожі, екскурсії, зустрічі з видатними людьми, тематичні виставки та ін.).	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	20		протягом практики
7. Консультації у викладачів та методистів, керівників закладів організаційних та методичних питань. Оцінювання викладачем студента.	практичне	[11, 12, 14, 17, 22]	20	10б.	протягом практики
8. Виготовлення дидактичного матеріалу та наочних посібників.	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	20		протягом практики
9. Опрацювання методичної літератури закладу. Вивчення документації та матеріалів досвіду викладачів.	практичне	[1-39]	20		протягом практики
10. Підсумок проходження виробничої педагогічної практики в закладах вищої освіти (проводиться на	практичне	[11, 12, 14, 17, 22]	3	10б.	листопад

нараді підведення підсумків практики)	3					
---	---	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.</p> <p>Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.</p> <p>Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних робіт, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.</p> <p>Результати практики підводяться на підсумковій конференції. Диференційна оцінка з практики враховується на рівні з Іншими оцінками, які характеризують успішність студента.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться письмовий звіт про проходження практики та щоденник практики.</p> <p>Підсумковий звіт з практики повинен відповідати наступним вимогам:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обсяг звіту – 15-25 сторінок А4 • мова звіту – українська • оформлення звіту – звіт повинен бути

	<p>набраний частково на комп'ютері, TimesNewRoman 14, міжрядковий інтервал 1,5; мати наскрізну нумерацію сторінок і частково заповнені вручну; аркуші звіту повинні бути зшиті.</p> <p>Основні розділи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • титульну сторінку; • вступ; • зміст звіту; • опис змісту практичної діяльності; <p>висновки;</p> <p>додатки</p> <p>(зразки зібраної первинної інформації, таблиці, схеми, тощо).</p>
Семінарські заняття	Навчальним планом непередбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі заліку.</p> <p>Залік проводиться за результатами звітної документації з практики: письмовий звіт про проходження практики; щоденник; відгук з бази практики; індивідуальний план студента на період практики; плани-конспекти лекцій (поточних та залікових); конспекти практичних занять; наочність, аналіз навчальних програм.</p> <p>Звітну документацію студент-практикант подає керівникові практики не пізніше як за два дні до дня захисту практики (конференції).</p> <p>Звіт повинен містити відомості про виконання всіх розділів програми та індивідуальних завдань, висновки та пропозиції.</p> <p>Звіт студенти захищають на засіданні фахової кафедри у присутності керівників практики та викладачів зі спеціальних дисциплін.</p> <p>Підсумкова оцінка виставляється груповим керівником практики, при цьому враховується: рівень виконання групових та індивідуальних завдань студента, захист проведеної практики.</p>
7. Політика курсу	
Політика курсу виробничої педагогічної практики в закладах вищої освіти базується на Формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності.	

Основними обов'язками студентів є:

- Відвідувати базу практики відповідно до розкладу виробничої педагогічної практики в закладах вищої освіти
- Надавати посильну допомогу викладачам
- Займатися плануванням і викладанням лекцій та практичних завдань
- Вести спостереження за діяльністю викладача та студентів на парах, виконуючи практичні завдання
  - Брати активну участь в обговоренні результатів спостереження під час занять з методики навчання
- Виконувати індивідуальні завдання
- Опрацювати рекомендовану літературу
- В установленний термін звітувати про хід практики та її результати
- Дотримуватися правил техніки безпеки, внутрішнього розпорядку бази практики, етики взаємовідносин між учасниками практики
- Подати характеристику про практику

Політика виставлення балів поточної успішності: – підготовка до лекцій та практичних занять (10 балів); проведення лекцій (30 балів); – підготовка і розробка практичних занять (40 балів); – оцінка відвіданого заняття – 10 балів; – захист практики на засіданні кафедри, оформлення звітних документів (звіт про проходження практики (стислий опис змісту роботи), щоденник практики, конспекти проведених занять, оцінка керівника про навчально-виховну роботу студента) – 10 балів. Максимальна кількість балів – 100 балів.

Студент, який не виконав програму практики, відраховується з Університету. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то навчальним закладом надається можливість студенту пройти практику повторно (в межах графіку навчального процесу).

Виходячи з цього, поведінка студентів має відповідати високій репутації університету.

8. Рекомендована література

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання. – К.: Вищашк., 1997. – 168 с.
2. Антонович Е.А. Художні техніки в школі: курс лекцій (спецкурс) / Е.А. Антонович, В.І. Проців, С.П. Свид. Івано-Франківськ : 1994. 312 с.
3. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи. – К.: Кондор, 2008. – 272 с.
4. Асистентська практика студентів – магістрів. Орієнтовна програма і методичні рекомендації щодо проходження асистентської педагогічної практики. Підготовлені кафедрою педагогіки Львівського національного університету імені Івана Франка, березень 2004 р./<http://www.lnu.edu.ua/Pedagogika /pramag.pdf>
5. Вища освіта в Україні: навч. посіб. / В.Г. Кремінь, С.М. Ніколаєнко, М.Ф. Степко та ін.; за ред. В.Г. Кременя, С.М. Ніколаєнка. – К.: Знання, 2005. – 327 с.
6. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
7. Галус О.М., Шапошникова Л.М. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. – К.: Вища школа, 2006. – 215 с.
8. Джура Н.М. Інноваційні технології навчання в системі шкільної екологічної освіти: навчально-методичний посібник. – Львів:

- Львівський національний університет імені Івана Франка, 2016. – 104 с.
9. Закон України «Про вищу освіту» № 2984-III, із змінами від 2015 р.
  10. Калініна Е. Інтегровані уроки з образотворчого мистецтва / Е. Калініна. // Початкова школа / Е.Калініна. 2002. №2. С. 37-38.
  11. Кириченко М. Основи образотворчої грамоти. Київ : Освіта. 2002. 198 с.
  12. Ковальов О. Декоративно-прикладне мистецтво у школі. 1 – 7 клас : Навчальний посібник / Олександр Ковальов. Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. 144 с.; іл. 52 с.
  13. Ковальчук О. В. Українське народознавство : Книга для вчителя. Київ : Освіта, 1994. 176 с.
  14. Лухтай Л. Нестандартний урок. Початкова школа. 1992. № 3. С 31-35.
  15. Мороз А.Г., Падалка О.С., Юрченко В.Д. Педагогіка і психологія вищої школи: Навч. посіб. - К.: Вид-во НПУ ім. М. Драгоманова, 2003. – 268 с.
  16. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / за ред. Мороза О.Г. – К. : НПУ, 2001. – 338с. 11. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі / В.Нагаєв: навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
  17. Національна доктрина розвитку освіти // Центр Разумкова. Національна безпека і оборона. – 2002. – № 4. – С. 36-41.
  18. Олексюк-Казо Л. М. Основи прикладної творчості : навч. посібник / Лариса Маркіянівна Олексюк-Казо. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2006. 201 с.
  19. Освітні технології: навч. метод. посіб. / О.М.Пехота, А.З.Кіктенко, О.М.Любарська та ін.; за заг. ред. О.М.Пехоти. – К.: А.С.К., 2002. – 255 с.
  20. Слепкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навч. посіб. – К.: Вища школа, 2005. – 239 с.
  21. Стельмахович М.Г. Теорія і практика українського національного виховання: посібник для вчителів початкових класів та студентів педагогічних факультетів. Івано-Франківськ : 1996. 180 с.
  22. Полякова Г.А. Образотворче мистецтво, 1 – 7 класи: теорія навчання, календарно-тематичне планування, основні поняття з образотворчого мистецтва: навчальний посібник для вчителів / Г.А. Полякова та ін. Харків : «Скорпіон», 2011. 160 с.
  23. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (Образотворче мистецтво). Київ : 2013.
  24. Титаренко В.П. Методика викладання декоративно-прикладної творчості. Полтава : 2004. 249 с.
  25. Твори українського образотворчого мистецтва на уроці у школі: Методичні рекомендації для вчителів образотворчого мистецтва шкіл різного типу навчання. // автор-укладач С.В.Коновець: ІЗМН. Київ :1997. 64 с.
  26. Федун С. І., РубляТ. Є. Орієнтовне календарно-тематичне планування уроків образотворчого мистецтва для 1 - 4 класів [Текст] : метод. посіб. для вчит. загальноосвіт. навч. закл. і для системи підготовки та перепідготов. вчителів образотворчого мистецтва. Вінниця : Нова Книга, 2004. 56 с.
  27. Федун С. І., Рубля Т. Є. Розробки уроків образотворчого мистецтва для 1 класу [Текст] : метод. посіб. для вчит. загальноосвіт. навч. закл. і для системи підготовки та перепідготов. вчителів образотворчого мистецтва. Вінниця : Нова Книга, 2004. 64 с.
  28. Федун С. І., Рубля Т. Є. Розробки уроків образотворчого мистецтва для 2 класу [Текст]

- : метод. посіб. для вчит. загальноосвіт. навч. закл. і для системи підготовки та перепідготов. вчителів образотворчого мистецтва. Вінниця : Нова Книга, 2004. 64 с.
29. Федун С. І., Рубля Т. Є. Розробки уроків образотворчого мистецтва для 3 класу [Текст] : метод. посіб. для вчит. загальноосвіт. навч. закл. і для системи підготовки та перепідготов. вчителів образотворчого мистецтва. Вінниця : Нова Книга, 2004. 64 с.
30. Федун С. І., Рубля Т. Є. Розробки уроків образотворчого мистецтва для 4 класу [Текст] : метод. посіб. для вчит. загальноосвіт. навч. закл. і для системи підготовки та перепідготов. вчителів образотворчого мистецтва. Вінниця : Нова Книга, 2004. 64 с.
31. Художня культура України: навч. посібник / Л.М. Масол, С.А. Ничкало, І.І. Веселовська, О.І. Оніщенко; за заг. ред. Л.М. Масол. Київ : Вища школа, 2006. 239 с. : іл..
32. Образотворче мистецтво у школі – http://osvita.ua/school/lessons_summary/fine_art/
33. Програма з образотворчого мистецтва – www.mon.gov.ua/images/education/average/new_pr/obr_myst.doc
34. Особливості образотворчого мистецтва у початковій школі – softacademy.luguniv.edu.ua/Programs/ThematicDrawing/05.htm
35. Образотворче мистецтво в основній школі – kassiopeya.com/obrazotvorche-mistectvo-v-osnovnij-shkoli.html
36. www.studsell.com/view/23987/.
37. ukrefs.com.ua/105473-Vidi-pozaklasno-ta-pozashk-l-no-roboti-z-obrazo
38. teacher.at.ua › Вчитель вчителю › Гурткова робота
39. bukvar.su ›

Викладач: доц. Синишин Л.О.